

ÇOCUKLARDA PROBLEM ÇÖZME BECERİSİ

Veli Bülteni

Çağlayancerit İlkokulu
Psikolojik Danışma ve Rehberlik Servisi
Gönül ÖZER

PDR Servisi'nden...

Değerli Velilerimiz,

Okulumuzun bu ayki veli bülteniyle yine sizlerle birlikteyiz. Bu bültenimizde siz ebeveynlere rehber niteliğinde olan "**Çocuklarda problem çözme becerileri**" konusunu ele aldık. Kendini ifade edebilen, iletişimi güçlü, özgüvenli ve başarılı insanların en önemli özelliklerinden birisi problem çözme becerilerinin oldukça gelişmiş olmasıdır. Bu kapsamda, çocuklarımıza bu beceriyi kazandırma amacıyla hazırladığımız veli bültenimizin ebeveynlere ve çocuklarımıza katkısı olması dileğiyle...

Eğitimle kalın, sağlıklı kalın...

İÇİNDEKİLER

SAYFA

PROBLEM ÇÖZME BECERİLERİNİ KAZANDIRMADA
AİLENİN ROLÜ

1

PROBLEM VE PROBLEM ÇÖZME NEDİR?

2

ÇOCUKLARDA PROBLEM ÇÖZME BECERİLERİNİ
ETKİLEYEN FAKTÖRLER

3

ÇOCUKLARDA PROBLEM ÇÖZME BECERİLERİNİ
GELİŞTİRMEK

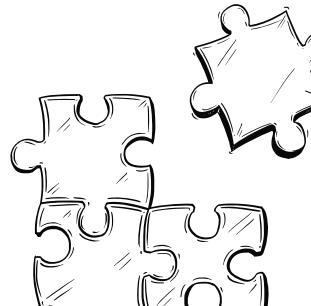

4

ANNE-BABA TUTUMLARININ PROBLEM
ÇÖZME BECERİLERİNE ETKİSİ

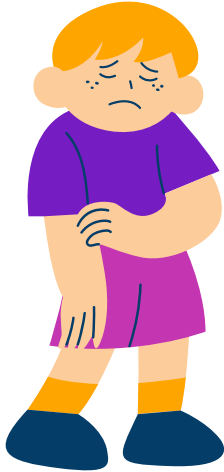

5

ÇOCUKLARA PROBLEM ÇÖZME BECERİLERİNİ KAZANDIRMADA AİLENİN ROLÜ

Aileler, genel olarak çocuklarının küçük yaşlardan itibaren problemlerle karşılaşmalarını engellemek için yaşanan problemlere müdahale etmeye ve onlar adına problemi çözmeye çalışırlar.

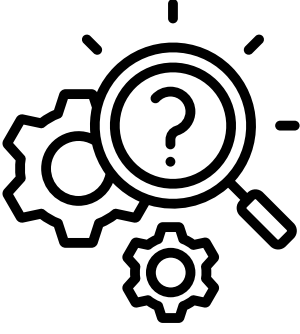

Anne baba olarak çocuğunuz sorunlar yaşadığında yardımına koşmak istemeniz, destek olmanız doğaldır. Ancak her sorununda onun yerine sorununu çözerseniz bu durum çocuğunuzun size bağımlı olmasına, problemler karşısında çaba göstermemesine, çözüm yolu aramamasına neden olabilmektedir.

O zaman gelin, çocuğunuzun **problem çözme becerisini geliştirmek** için neler yapabileceğimize bakalım.

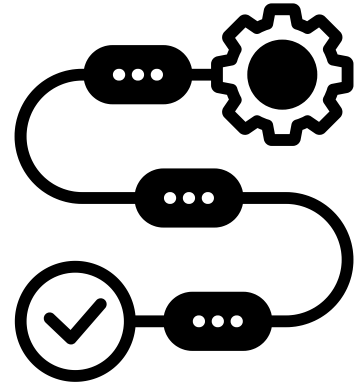
PROBLEM ? NEDİR

Günlük hayatta sıkça karşılaştığımız stres, kaygı, öfke gibi olumsuz duygulara yol açan, hayatımızı zorlayan istenmeyen durumların tümüne problem denir!

PROBLEM ÇÖZME BECERİSİ ? NEDİR

Problem çözme becerisi, problem üzerine düşünebilme, ne ve nasıl yapılacağına karar verebilme, kaynakları kullanabilme ve bu yolla çözüme ulaşma becerisidir.

ÇOCUKLARDA PROBLEM ÇÖZME BECERİLERİNİ ETKİLEYEN FAKTÖRLER

Anne-baba
tutumları

Çevre

Çocuğun
iletişim
becerileri

Kişilik
özellikleri

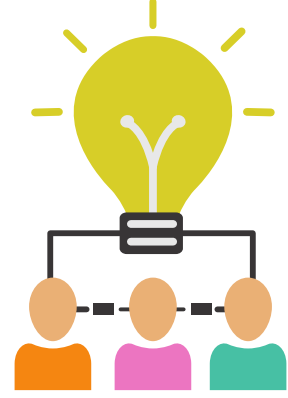
Yaş

Deneyim

Cinsiyet

ÇOCUKLARDA PROBLEM ÇÖZME BECERİLERİNİ GELİŞTİRMEK

Çocukların kendi kontrolü ile problemlerini çözmeyi ve kararlar almayı öğrenmesi sağlıklı ve mutlu bir yetişkin olması açısından oldukça önemlidir!

Problem çözme becerilerinin kazandırılmasında ailelerin yaşanan sorunlar karşısında etkili problem çözme becerilerini kullanmaları ve iyi bir model olmaları çok önemlidir.

Çocuklarda problem çözme becerisinin geliştirilebilmesi için anne ve babanın iyi bir rol model olması ve anne-baba tutumları çok önemlidir.

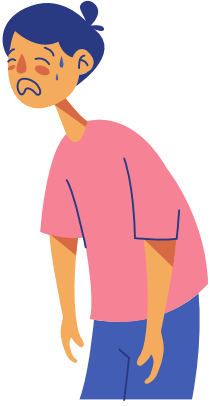
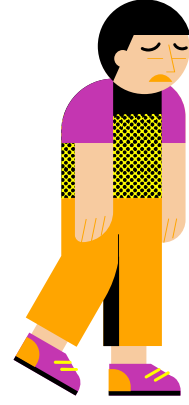
Peki, doğru anne-baba tutumu nasıl olmalıdır?

ANNE-BABA TUTUMLARININ PROBLEM ÇÖZME BECERİLERİNE ETKİSİ

BASKICI TUTUM

Çocuk içine kapanık, kendini ifade edemeyen, karşısına çıkan problemle baş etme yeteneğine sahip olamayan birey olarak gelişir!

Çocukta "**Ben yapamam**" düşüncesini oluşturur! Özgüvensiz olmasına neden olmakla birlikte problemlerle karşılaştığında, problemi başkalarının, onun yerine çözmesini ister!

AŞIRI KORUYUCU TUTUM

DEMOKRATİK TUTUM

Çocuk, bağımsız düşünme yeteneğine sahip bir birey olarak büyüyecektir. **Problem çözme** ve **eleştirel düşünme** gibi becerileri gelişecek ve karşılaştığı problemlere **etkili çözümler** bulan, **kendine güvenen** bir birey olacaktır!

PROBLEM ÇÖZME DE AİLELERE ÖNERİLER

Çocuğunuzu bir sorun anında mutlaka dinleyin ve onun isteklerini anlamaya çalışın.

Çözüm yolunu direkt söylemek yerine beyin fırtınası yaparak çözüm yollarını bulmasını sağlayın!

Çocuğunuz problemle karşılaştığında problemi yok sayıp, üstünde durmaktan kaçınabilir. Çocuğunuzu cesaretlendirerek onun sorunlarını kendisinin çözmesine fırsat verin.

Çocuğunuza küçük sorumluluklar verin ,böylece onun kendine güvenini artırmış olursunuz.

Çocuğunuza problem çözme ile ilgili kitap okuyun ve kitapla ilgili sorular sorun.

ÇOCUKLARA PROBLEM ÇÖZME BECERİSİNİ KAZANDIRMANIN FAYDALARI

Çok yönlü ve bağımsız düşünme yeteneklerini geliştirir.

Birden fazla kaynaktan araştırma becerileri gelişir.

Farklı düşüncelere karşı anlayışlı olmayı öğrenirler.

Fikir üretme ve öneride bulunma özellikleri gelişir.

Özgüven kazanır ve sosyalleşirler.

Problemlere hızlı ve pratik çözümler üretme becerisi kazandırır.

İletişim becerileri gelişir.

PROBLEM ÇÖZME BECERİLERİ İÇİN İŞLEM BASAMAKLARI

PROBLEMİ TANIMLAYIN!

- Onu dinleyin!
- Problemi açıklamasını sağlayın!
- Anladığınızı çocuğunuza belirtin!

NEDEN ve ÇÖZÜMLERİ BUL!

- Çocuğunuzun nedenleri bulmasına destek olun!
- Hangi durumlarda ortaya çıktığına bakın!
- Olası çözüm yollarını buldurun!

ÇÖZÜMLERİ UYGULA!

- Çocukları cesaretlendirin!
- Yapmalarına fırsat tanıyın!
- Çözümü uygulamasını sağlayın!

İZLE ve DEĞERLENDİR!

- Çözümün amaca ulaşip ulaşmadığını izleyin!
- Amaca ulaşmadıysa yeni çözümler ürettin!
- Amaca ulaşana kadar çözümleri tekrarlayın!

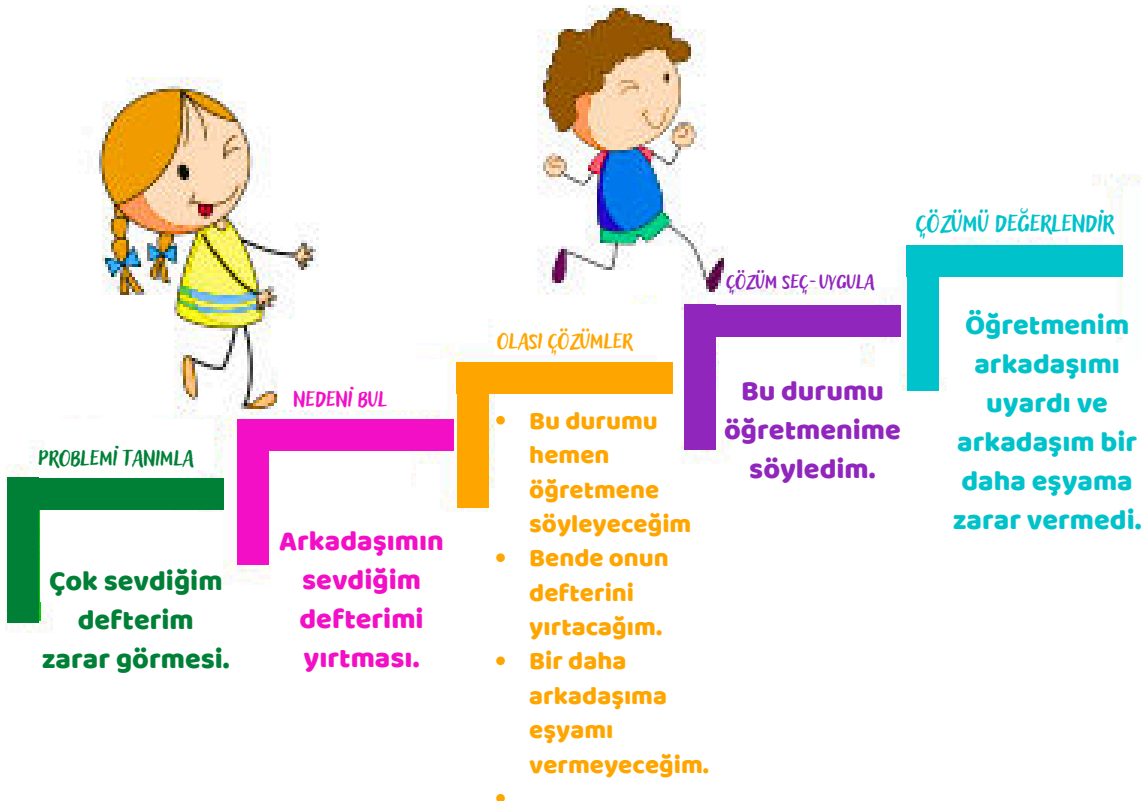

BEN PROBLEM ÇÖZEBİLİRİM

Ege yeni aldığı renkli defterini çok sevdiği için okula getirir. Arkadaşı Caner Ege'nin defterini ondan izinsiz alır ve karalayarak yırtar.

Ege Problem Çözme Basamaklarını Uygular

BEN PROBLEM ÇÖZEBİLİRİM

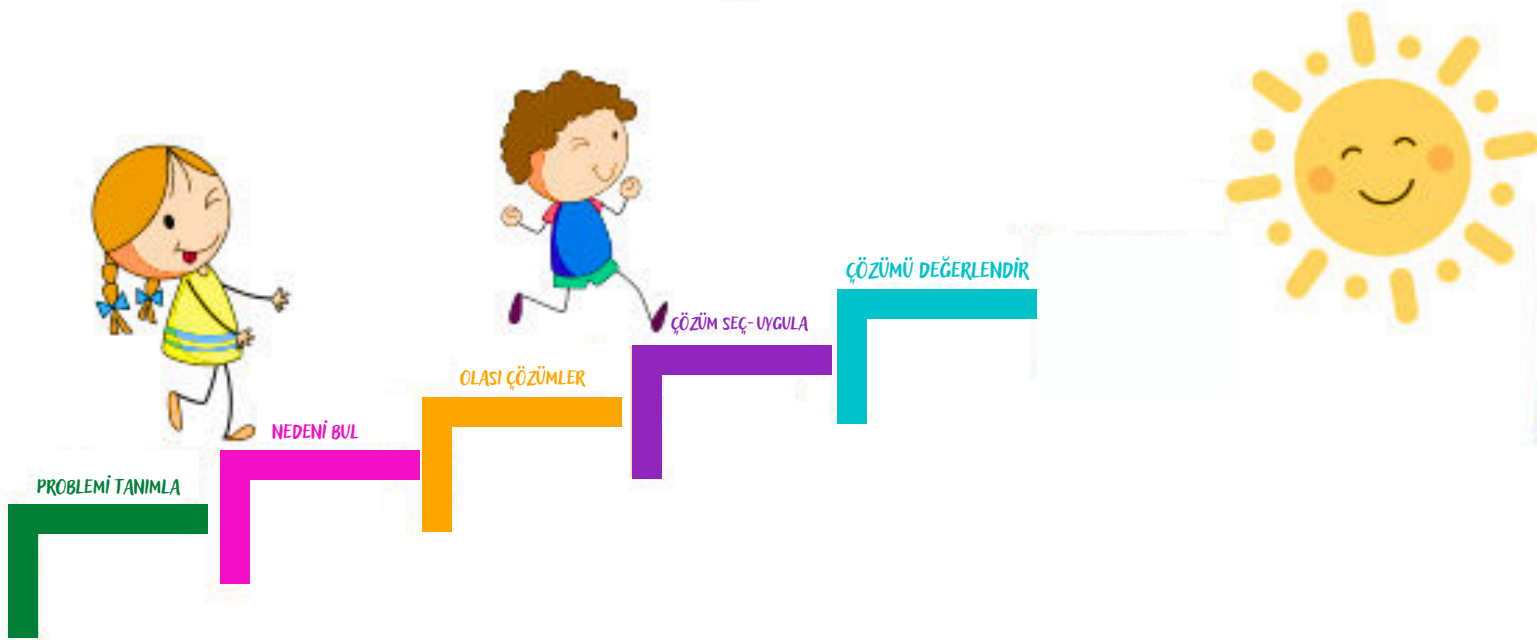

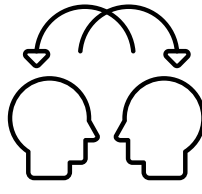
Müge hafta sonu ailece dışarı çıkıp lunaparka gitmek ister. Ancak annesi havanın soğuk olduğunu bu nedenle gitmeyeceklerini söyler.

Hey sen! Sıra sende!

Müge'nin yerinde olsaydın bu durum karşısında ne yapardın?

(Okuma yazma becerisi olmayan çocuklar için ebeveyn desteği gereklidir!)

"ONUN YERİNDE OLSAM"

ETKİNLİĞİ

YÖNERGE

(Okuma yazma becerisi olmayan çocuklar için ebeveyn desteği gereklidir!)

Çocuğunuza aşağıda yer alan hikayeyi sesli bir şekilde okuyun ve çoğunuza kendisini hikayedeki karakterlerin yerine koymasını isteyin. Daha sonra sırasıyla şu soruları sorunuz!

- *Sence bu hikayedeki problem durumu nedir!*
- *Problem nelerden kaynaklanmaktadır?*
- *Sen Tolga'nın yerinde olsaydın problemi çözmek için neler yapardın?*
(Çocuğunuzun söylediği olası çözüm önerilerini bir kağıda yazınız!)
- *Sen Mahmut'un yerinde olsaydın problemi çözmek için neler yapardın?*
(Çocuğunuzun söylediği olası çözüm önerilerini bir kağıda yazınız!)
- *Bulduğun çözüm önerilerinden birini seçip uygulamayı istesem hangisini yapardın?*
- *Sence bu çözüm önerisi amacına ulaştı mı?*

Tolga o sabah çok heyecanlıydı. Okula tiyatro gelecekti. Tolga afişi gördüğü ilk gün biletini almış ve tiyatro günün sabırsızlıkla beklemeye başlamıştı. Okula koşarak gitti. Okulun tiyatro salonunun kapısı içeri girmeyi bekleyen öğrencilerle doluydu. Öğretmen onları sıraya dizmeye çalışıyordu. Tolga bu sırada arkadaşı Oya'yı gördü ve Oya'ya seslendi. "Oya, bana da yer tutun, ben de sizin yanınızda sıraya gireyim." Oya "tamam" dedi ve Tolga için yer açmaya çalıştı. Tolga kalabalığın arasında önlere doğru ilerlemeye çalışırken Mahmut ile çarpıştı. Mahmut Tolga'ya çok kızdı ve "Ne yapıyorsun böyle, bak ben varım sırada! Çabuk yerine geri dön!" diyerek Tolga'yı itti. Tolga dengesini kaybetti ve yere düştü. Mahmut ile Tolga tartışmaya başladılar. Yükselen sesleri duyan öğretmen Mahmut ve Tolga'nın yanına geldi. Tolga öğretmenine Mahmut'un kendisini ittiğini ve yere düşünce canının çok yandığını söyledi. Mahmut ise Tolga'nın sıraya geç gelmesine rağmen önlere geçerek haksızlık yaptığını ve buna çok öfkelenmiş olduğunu anlattı. Öğretmen Tolga'ya ve Mahmut'a yaptıkları davranışları düşünmelerini ve bu aralarındaki probleme çözüm üretmelerini söyledi...

KAYNAKÇA

- AYDOĞAN, Yasemin. Problem Çözme ve Problem Çözme Becerilerinin Desteklenmesi. Ankara: Kök Yayıncılık, 2012.
- ÖZUSTA, Ş. Çocuklarda problem çözme becerileri eğitimi. Türk Psikoloji Yazıları., 1(1), 73-80.
- MEB, Sınıf Rehberlik Etkinlikleri

